Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

O F F E R Y N N A U   S T A T U D O L
C Y M R U

2025 Rhif 1305 (Cy. 211) (C. 67)

ARDOLL YMWELWYR, CYMRU

Gorchymyn Deddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025 (Cychwyn) 2025

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Y Gorchymyn hwn yw'r unig orchymyn cychwyn sydd wedi ei wneud gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025 (dsc 5) ("y Ddeddf").

Mae'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i Awdurdod Cyllid Cymru ("ACC") sefydlu a chynnal cofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr yng Nghymru, darpariaeth i roi'r pŵer i brif gynghorau i gyflwyno ardoll ymwelwyr ar arosiadau dros nos mewn llety ymwelwyr yn eu hardaloedd, darpariaeth i ACC gasglu a rheoli'r ardoll ar ran prif gynghorau, a darpariaeth i wneud diwygiadau amrywiol i Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 (dccc 6) ("DCRhT 2016").

Dygwyd y rhannau a ganlyn o'r Ddeddf i rym gan adran 67(1) o'r Ddeddf ar 19 Medi 2025, sef drannoeth y diwrnod y cafodd y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol—

(a) Rhan 1 (trosolwg o'r Ddeddf),

(b) Rhan 3 (ardoll ymwelwyr) (gan gynnwys Rhan 2 o Atodlen 2), ac

(c) Rhan 4 (darpariaeth amrywiol a chyffredinol), ac eithrio Pennod 1 o Ran 4 fel y mae'n gymwys mewn perthynas â'r gofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr o dan Ran 2.

Mae'r Gorchymyn hwn yn dwyn i rym yr holl ddarpariaethau sy'n weddill o'r Ddeddf ac yn dwyn i rym yn llawn Bennod 1 o Ran 4.

Mae erthygl 2 o'r Gorchymyn hwn yn cychwyn darpariaethau penodol o'r Ddeddf ar 1 Hydref 2026. Mae'r darpariaethau hyn—

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(a) yn ei gwneud yn ofynnol i ACC sefydlu a chynnal cofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr ac yn nodi'r wybodaeth sydd i'w chynnwys yng nghofnod darparwr llety ymwelwyr yn y gofrestr,

(b) yn gosod dyletswydd ar ddarparwyr llety ymwelwyr i fod yn gofrestredig, i hysbysu ACC am unrhyw newid neu anghywirdeb yn eu cofnod yn y gofrestr, ac i wneud cais i ACC i gael eu dileu o'r gofrestr pan nad ydynt yn darparu, neu'n cynnig darparu, llety ymwelwyr mwyach,

(c) yn pennu'r gofynion ar gyfer cais i fod yn gofrestredig,

(d) yn rhoi pwerau i ACC i gofrestru personau pan na fo cais wedi ei wneud i ACC, i newid y gofrestr pan na fo hysbysiad wedi ei roi i ACC, i wneud gwybodaeth yn ofynnol, ac i ddileu person o'r gofrestr pan na fo'r person wedi gwneud cais i gael ei ddileu,

(e) yn cynnwys pwerau i Weinidogion Cymru i wneud is-ddeddfwriaeth ynghylch y gofrestr a gofynion cofrestru,

(f) yn cyflwyno Rhan 1 o Atodlen 2, sy'n gwneud diwygiadau i DCRhT 2016, ac i Ddeddfau eraill, sy'n ymwneud â Rhan 2 o'r Ddeddf,

(g) yn gwneud diwygiadau i DCRhT 2016 fel bod y gyfundrefn ar gyfer adolygiadau ac apelau yn y Ddeddf honno yn gymwys i benderfyniadau sy'n ymwneud â'r gofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr o dan Ran 2 o'r Ddeddf,

(h) yn sefydlu sut y mae cofrestru'n gymwys pan fo'r darparwr llety ymwelwyr yn bartneriaeth neu'n gorff anghorfforedig, ac

(i) yn nodi ar bwy y mae dyletswyddau neu atebolrwyddau mewn nifer o achosion arbennig fel y maent yn gymwys mewn perthynas â'r gofrestr o dan Ran 2 o'r Ddeddf.

Mae erthygl 3 o'r Gorchymyn hwn yn cychwyn darpariaethau penodol o'r Ddeddf ar 1 Ebrill 2027. Mae'r darpariaethau hyn yn cyflwyno cyfundrefn gosbau sy'n gymwys pan fo darparwr llety ymwelwyr yn methu â chofrestru, yn methu â hysbysu ACC am newidiadau ac anghywirdebau, yn methu â chydymffurfio â hysbysiad i ddarparu gwybodaeth benodol, neu'n methu â gwneud cais i gael ei ddileu o'r gofrestr.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

O F F E R Y N N A U   S T A T U D O L
C Y M R U

2025 Rhif 1305 (Cy. 211) (C. 67)

ARDOLL YMWELWYR, CYMRU

Gorchymyn Deddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025 (Cychwyn) 2025

Gwnaed *10 Rhagfyr 2025*

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adran 67(2) a (3)(b) o Ddeddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025(**1**).

Enwi a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025 (Cychwyn) 2025.

(2) Yn y Gorchymyn hwn, ystyr "y Ddeddf" yw Deddf Llety Ymwelwyr (Cofrestr ac Ardoll) Etc. (Cymru) 2025.

Y darpariaethau sy'n dod i rym ar 1 Hydref 2026

2. Daw'r darpariaethau a ganlyn o'r Ddeddf i rym ar 1 Hydref 2026—

(a) adran 4 (cofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr);

(b) adran 5 (dyletswydd ar ddarparwyr llety ymwelwyr i fod yn gofrestredig);

(c) adran 6(1) i (4) (ceisiadau i fod yn gofrestredig);

(d) adran 8 (pŵer i gofrestru personau pan na fo cais wedi ei wneud i ACC);

(e) adran 9 (dyletswydd i hysbysu ACC am newidiadau ac anghywirdebau);

(**1**) 2025 dsc 5.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

(f) adran 11(1) i (3) (pŵer i newid y gofrestr pan na fo hysbysiad wedi ei roi i ACC);

(g) adran 12 (pŵer i wneud gwybodaeth yn ofynnol);

(h) adran 14 (dileu person o'r gofrestr ar gais i ACC);

(i) adran 16(1) i (3) (pŵer i ddileu person o'r gofrestr pan nad oes cais wedi ei wneud);

(j) adran 23 (adolygiadau ac apelau) at bob diben ac eithrio mewn cysylltiad â phenderfyniad sy'n ymwneud â chosb o dan Ran 2 o'r Ddeddf;

(k) adran 24 (cofrestru partneriaethau a chyrff anghorfforedig);

(l) adran 25(a) a (b) (dehongli'r Rhan);

(m) adran 26 (cofrestru: pwerau i wneud darpariaeth bellach neu ddarpariaeth wahanol);

(n) adran 27 (diwygio Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016([1]) etc.);

(o) adran 55 (ystyr "busnes perthnasol" yn y Bennod hon) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(p) adran 56(1) i (6) (dyletswyddau ac atebolrwyddau partneriaethau a chyrff anghorfforedig) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(q) adran 57 (pŵer i wneud darpariaeth bellach ynghylch partneriaethau a chyrff anghorfforedig) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(r) adran 58 (marwolaeth, analluedd ac ansolfedd) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(s) adran 59 (pŵer i wneud darpariaeth ynghylch marwolaeth, analluedd, ansolfedd ac achosion pan fo person yn peidio â bodoli) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(t) adran 60 (pŵer i wneud darpariaeth ynglŷn â throsglwyddo busnesau fel busnesau gweithredol) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym;

(u) Atodlen 1 (yr wybodaeth sydd i'w chynnwys yn y gofrestr o ddarparwyr llety ymwelwyr);

(v) Rhan 1 o Atodlen 2 (diwygiadau sy'n ymwneud â Rhannau 2 a 3).

(**1**) 2016 dccc 6.

Certified copy from legislation.gov.uk Publishing

Y darpariaethau sy'n dod i rym ar 1 Ebrill 2027

3. Daw'r darpariaethau a ganlyn o'r Ddeddf i rym ar 1 Ebrill 2027—

(a) adran 6(5) (ceisiadau i fod yn gofrestredig);

(b) adran 7 (cosbau am fethu â chofrestru);

(c) adran 10 (cosbau am fethu â hysbysu ACC am newidiadau ac anghywirdebau);

(d) adran 11(4) (pŵer i newid y gofrestr pan na fo hysbysiad wedi ei roi i ACC);

(e) adran 13 (cosbau am fethu â chydymffurfio â hysbysiad o dan adran 12);

(f) adran 15 (cosbau pan fo person yn methu â gwneud cais i gael ei ddileu o'r gofrestr);

(g) adran 16(4) (pŵer i ddileu person o'r gofrestr pan nad oes cais wedi ei wneud);

(h) adran 17 (esgus rhesymol);

(i) adran 18 (pwerau i ostwng cosbau, eu hepgor neu eu gohirio);

(j) adran 19 (asesu cosbau);

(k) adran 20 (talu cosbau);

(l) adran 21 (gwahardd cosbi ddwywaith);

(m) adran 22 (atebolrwydd cynrychiolwyr personol);

(n) adran 23 (adolygiadau ac apelau) at yr holl ddibenion sy'n weddill;

(o) adran 25(c) (dehongli'r Rhan);

(p) adran 56(7) (dyletswyddau ac atebolrwyddau partneriaethau a chyrff anghorfforedig) i'r graddau nad yw eisoes mewn grym.

Mark Drakeford
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg, un o Weinidogion Cymru
10 Rhagfyr 2025